

In memoriam Joan Raventós

El 13 de gener ens deixava Joan Raventós i Carner, fundador i líder del socialisme democràtic a Catalunya, socialista per convicció, lluitador antifranquista de primera hora, pacient forjador de la unitat civil del poble de Catalunya i servidor – sempre – del seu país i de la seva gent. El seu traspàs suposa la desaparició d'un dels grans protagonistes de la vida política catalana de la segona meitat del segle XX, així com la pèrdua d'un ciutadà exemplar i d'un company entranyable.

Com recorda Narcís Serra, president de la Fundació Rafael Campalans, en la presentació de Honorable ciutadà. In memoriam Joan Raventós, llibre-homenatge editat per la Fundació en la seva memòria, «Joan Raventós fou un gran ciutadà, un lleial servidor de Catalunya i del socialisme. Des de les Corts Generals i des del Govern de la Generalitat, des de l'ambaixada a París i des del Parlament de Catalunya, mai no va renunciar a les seves idees i posicions». «Però vull destacar per sobre de tot –continua Narcís Serra– el seu gruix humà. En aquest món de la política que sovint s'associa als cops de colze i a l'ambició, Joan Raventós va saber sempre emprar el sentit d'equip, l'amistat, el diàleg, la recerca de consens. Va ser, per sobre de tot, coherent en la seva actuació, amb el que pensava».

Serveixi de record del seu tarannà vital i intel·lectual aquest breu text manuscrit, datat el 10 de febrer de 1998, reproduït en aquestes pàgines. Procedent del fons documental de l'Arxiu Històric de la Fundació, de la qual en fou fundador i membre del seu Patronat, Joan Raventós ens hi ofereix una síntesi personal de la seva vivència del socialisme, un socialisme humanista de profundes arrels ètiques.

Què és el socialisme?

Hi ha un fil conductor del socialisme democràtic que ha travessat i ha sobreviscut les vicissituds històriques del segle XX: es tracta del seu substrat humanista.

Gràcies a aquest substrat, el socialisme democràtic ha resistit els cants de sirena de la utopia totalitària del comunisme i ha evitat presentar-se com una concepció del món tancada. Ha combatut la idea de la submissió de l'individu a les grans estructures classistes, partidistes o estatals, i la concepció determinista de la història en què es basava.

Per contra, el socialisme democràtic ha assumit que la història no pot explicar-se tan sols per l'economia i la tecnologia. Els homes i les dones, amb les seves passions i els seus interessos i les seves circumstàncies històriques, amb una part d'atzar i una altra de necessitat, també fan avançar la història. Una història que, en darrera instància, és la història de la llibertat.

El socialisme humanista ha volgut ser, és i vol seguir sent un combat generós per la dignitat humana i per l'emancipació personal i social, fonamentat en una radical motivació ètica i en un sentiment de responsabilitat vers la col·lectivitat, i convençut, a més, que tan sols pot avançar en aquest combat amb les armes de la cultura i de l'educació.

El socialisme, entre altres coses, també és un sentiment. Sense el sentiment que impulsa les persones, el socialisme no acaba de ser del tot. La seva transcendència descansa en el sentiment que desvetlla.

Joan Reventós
Barcelona, 10 de febrer de 1998

JOAN REVENTÓS I CARNER

ANGI 1, 35.
08017 BARCELONA

Hi ha un fil conductor del socialisme democràtic que ha travessat i ha sobreviscut les vicissituds històriques del segle XX: es tracta del seu substrat humanista.

Gràcies a aquest substrat, el socialisme democràtic ha resistit els cants de sirena de la utopia totalitària del comunisme i ha evitat presentar-se com una concepció del món tancada. Ha combatut la idea de la submissió de l'individu a les grans estructures classistes, partidistes o estatals, i la concepció dogmàtica de la història en que es barava.

Per contra, el socialisme democràtic ha assumit que la història no pot explicar-se tan sols per l'economia i la tecnologia, els homes y les dones amb les seves passions y el seu interès i les seves circumstàncies històriques, amb una pat d'atràs i una actua de receritat, també han arregu la història. Una història que, en darrera instància, es la història de la lluita.

El socialisme humanista ha volgut ve, es i vol seguir sent un combat general per la dignitat humana i per l'emancipació personal i social, fonamentat en una radical motivació ètica i en un sentiment de responsabilitat vers la col·lectivitat, i con- versat a nos, que tan sols pot arregar en aquest combat amb les eines de la cultura i de l'educació.

El socialisme, entre altres coses, es també un sentiment. Sense el sentiment que impuleu les persones, el socialisme no acaba de ser del tot. La seva marca d'identificació és el sentiment que desvetlla.

Barcelona 10. Febrer 1998

Joan Reventós

NOTA: document de l'Arxiu Històric del Socialisme Català de la Fundació Rafael Campalans.